

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 5. mars 2020

Sak

2019/0646 Norges Frivilligsentraler – org.nr. 816 133 912 - klage over avslag om godkjenning som lotteriverdig organisasjon

Til stede: Leder Elisabeth Wittemann, medlem Åse Gustavsen og medlem Ingjald Sørhøy

Sakens bakgrunn

Norges Frivilligsentraler (klager) søkte om godkjenning som lotteriverdig organisasjon 5. juli 2019.

Lotteritilsynet avslo søknaden 12. juli 2019, med den begrunnelse at organisasjonen og dens medlemsorganisasjoner i hovedsak ivaretar typisk offentlige oppgaver, og dermed ikke ivaretar et samfunnsnyttig eller humanitært formål. Lotteritilsynet viste også til at det ikke gis lotteritillatelse til yrkesorganisasjoner, fagforening eller tilsvarende interesseorganisasjoner. I tillegg la lotteritilsynet til grunn at klager er en støtteforening for andre foreninger, og at slike foreninger etter fast praksis ikke blir godkjent som lotteriverdige.

Klager påklaget vedtaket 29. juli 2019. Klager anfører at selv om frivilligsentraler mottar offentlig støtte, betyr ikke det at frivilligheten har blitt en typisk offentlig oppgave. Klager viser til Frivillighetsmeldingen, Meld. St. 10 (2018-2019), hvor det fremgår at et grunnleggende prinsipp for frivillighetspolitikken er selvstendigheten til frivilligheten. Å motta støtte fra det offentlige betyr etter klagers oppfatning bare at det offentlige anser frivilligheten som så verdifull at den må støttes økonomisk, ikke at virksomheten i frivilligsentralene er en typisk offentlig oppgave. Klager anfører videre at Norges Frivilligsentraler ikke er en støtteforening for selvstendige frivilligsentraler, men er å anse som en selvstendig juridisk enhet med sentralledd og lokale nettverksledere og frivilligsentraler. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Etter klagen endret Lotteritilsynet sin oppfatning av at klager er å anse som støtteforening, men fant for øvrig ikke grunn til å omgjøre vedtaket. Lotteritilsynet har oversendt klagen med innstilling 1. november 2019 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Etter lov om lotteri (lotteriloven) § 4 jf. § 6 kreves tillatelse fra Lotteritilsynet for å avholde lotterier, med unntak av lotterier som nevnt i § 7. Godkjenning kan bare

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

gis til organisasjoner som i sin virksomhet ivaretar et humanitært eller samfunnsnyttig formål, jf. § 6 annet ledd, jf. § 5.

Den nærmere avgrensningen av hva som er en lotteriverdig organisasjon og hvilken praksis som har vært fulgt i denne sammenheng, er omtalt i lotterilovens forarbeider. Det fremgår at lotteritillatelse ikke skal gis til formål som er typisk offentlige oppgaver eller som i betydelig grad mottar støtte fra det offentlige til driften, jf. Ot.prp. nr. 84 (1998-1999) punkt 5.1. Videre fremgår det at det ikke skal gis lotteritillatelse til privatøkonomiske tiltak eller til foreninger eller sammenslutninger med slike formål. Det samme gjelder yrkesorganisasjoner, fagforeninger eller tilsvarende interesseorganisasjoner.

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Norges Frivilligsentraler sin klage gjelder Lotteritilsynets avslag 12. juli 2019 på søknad om å bli godkjent som lotteriverdig organisasjon.

For å bli godkjent som lotteriverdig, er det et vilkår at Norges Frivilligsentraler har virksomhet som anses som samfunnsnyttig eller humanitær, jf. lotteriloven § 6 annet ledd, jf. § 5 første ledd.

Norges Frivilligsentraler er en landsdekkende interesseorganisasjon for landets frivilligsentraler, jf. vedtektene § 2 bokstav a.

I Frivillighetsmeldingen, Meld. St. 10 (2018-2019), på s. 88, går det frem at 45 prosent av frivilligsentralene i Norge er eid av kommunene. I statsbudsjettet for 2017 ble tilskudd til frivilligsentraler innlemmet i inntektssystemet for kommunene og øremerket som særskilt fordelte rammetilskuddsmidler for en overgangsperiode på fire år (perioden 2017 - 2020), jf. brev 11. januar 2019 fra Kulturdepartementet til kommunene. Av samme brev fremgår det at støtte til frivilligsentraler fra budsjettåret 2021 vil inngå i det ordinære rammetilskuddet til kommunene.

Lotterinemnda finner i likhet med Lotteritilsynet at frivilligsentralene, som i betydelig grad mottar støtte fra det offentlige til driften, i utgangspunktet ikke skal gis lotteritillatelse.

Klager er ikke selv en frivilligsentral, men en medlemsbasert interesseorganisasjon for slike sentraler. Klagers vedtekter § 2 viser i tråd med dette at foreningens virksomhet er knyttet til fremme av interessene til frivilligsentralene.

Utover dette fremgår det av klagers regnskap og årsmelding at klager er ansvarlig for to prosjekter knyttet til henholdsvis integrering av innvandrere og måltidsfellesskap. Slik nemnda forstår det skal disse prosjektene gjennomføres i

deltakende frivilligsentraler, og prosjektene er hovedsakelig finansiert av tilskudd fra det offentlige. Klager har ikke synliggjort annen egenaktivitet som ivaretar et samfunnsnyttig formål i lotterilovens forstand.

På denne bakgrunn legger nemnda til grunn at Norges Frivilligsentraler hovedsakelig er en «interesseorganisasjon» tilsvarende som fagforeninger og yrkesorganisasjoner, og at organisasjonens øvrige aktivitet i stor grad finansieres gjennom tilskudd fra det offentlige. Klager skal derfor ikke gis lotteritillatelse.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk